

Administrația Națională a
Penitenciarelor

Nr. 10621 din 30.10. 2017

Nr. 61488 din 20.11 2017

PROTOCOL DE COLABORARE

I. PĂRȚILE

Ministerul Educației Naționale cu sediul în București, strada General Berthelot nr. 28-30, 010168, sector 1, reprezentat de domnul **Liviu Marian POP**, în calitate de ministru,

și

Ministerul Justiției, cu sediul în București, strada Apolodor nr. 17, sector 5, reprezentat de domnul **Tudorel TOADER**, în calitate de ministru,

II. EXPUNERE DE MOTIVE

Având în vedere că dreptul la educație este fundamental pentru orice ființă umană, toate persoanele private de libertate trebuie să aibă acces la educație,

Conștientizând că majoritatea persoanelor private de libertate au avut puține experiențe educaționale eficiente și că, din acest motiv, au nevoi accentuate în domeniul educațional,

Ținând seama de faptul că procesul instructiv-educativ influențează semnificativ recuperarea persoanelor care au săvârșit infracțiuni, prin transmiterea valorilor umane esențiale și modelarea comportamentului în sens pro-social, organizarea acestuia, în mediul penitenciar, trebuie să se realizeze în condiții similare cu cele existente în comunitate,

Considerând că școlarizarea persoanelor aflate în instituțiile sistemului penitenciar trebuie să fie integrată în sistemul național de învățământ, astfel încât, după punerea în libertate, aceștia să-și poată continua studiile fără dificultăți,

Înțelegând că un proiect individualizat de educație și asistență psihosocială nu poate fi conceput în absența procesului instructiv - educativ și că doar în cadrul acestuia se pot crea premisele necesare facilitării reintegrării sociale, după executarea pedepselor privative de libertate,

Dat fiind faptul că, până în prezent, pe parcursul activităților desfășurate în comun, s-au evidențiat dificultăți în atingerea obiectivului major, respectiv educarea și profesionalizarea persoanelor private de libertate, dintre care enumerăm:

- dificultăți în obținerea actelor de studii, care să ateste absolvirea unui anumit număr de clase, necesare continuării școlarizării;
- dificultăți în asigurarea manualelor școlare și a materialului didactic;
- fluctuația cadrelor didactice;

Având în vedere rezultatele colaborării de până acum, precum și schimbarea cadrului ce reglementează executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal,

Apreciem necesară actualizarea conținutului Protocolului încheiat între Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, înregistrat cu nr. 57914/17.09.2012 și Ministerul Justiției prin Administrația Națională a Penitenciarelor nr.61557/05.10.2012 și încheierea unui nou protocol de colaborare.

III. TEMEI LEGAL

Art. 32 din Constituția României, republicată;
Art. 12 alin. (6), art. 16 alin. (1), art. 29 alin. (4), art. 30 alin. (2), art. 55 alin. (1) și art. 333 din Legea nr. 1/2011 a Educației Naționale, cu modificările și completările ulterioare;
Legea nr. 254/19 iulie 2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare;
Hotărârea Guvernului nr. 157/2016 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal;
Hotărârea Guvernului nr. 26/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației Naționale;
Hotărârea Guvernului nr. 652/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, cu modificările și completările ulterioare;
Hotărârea Guvernului nr. 756/2016 privind organizarea, funcționarea și atribuțiile Administrației Naționale a Penitenciarelor și pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 652/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției;
Ordinul Ministrului Justiției nr. 1322/C/2017 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și desfășurarea activităților și programelor educative, de asistență psihologică și asistență socială din locurile de deținere aflate în subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor;
Hotărârea de Guvern nr. 389/2015 privind aprobarea Strategiei naționale de reintegrare socială a persoanelor private de libertate, 2015 – 2019;
Ordinele Ministrului Educației Naționale privind organizarea și funcționarea unităților de învățământ preuniversitar și aprobarea planurilor-cadru și programelor școlare

IV. OBIECTIV GENERAL

Crearea cadrului general de colaborare, pentru asigurarea instruirii școlare și a profesionalizării persoanelor private de libertate, în condiții similare celor din comunitate, precum și eficientizarea rezultatelor procesului instructiv - educativ desfășurat în sistemul penitenciar, în scopul facilitării reinsertiei sociale postcondamnatorii.

V. INSTRUIREA ȘCOLARĂ ȘI PROFESIONALĂ A PERSOANELOR PRIVATE DE LIBERTATE

V.1. Organizarea procesului de învățământ

Art. 1

Procesul de învățământ se desfășoară în cadrul următoarelor așezăminte de detenție subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor:

- a. penitenciare;
- b. penitenciare pentru femei;

- c. centre de detenție;
- d. centre educative.

Art. 2

Instruirea școlară și profesională a persoanelor private de libertate se organizează în unități de învățământ special sau în clase de învățământ special afiliate unităților de învățământ din sistemul național, care funcționează în așezămintele de detenție.

Art. 3

În așezămintele de detenție din subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor se organizează următoarele niveluri de învățământ:

- învățământ primar;
- învățământ gimnazial;
- învățământ liceal;
- învățământ profesional
- învățământ postliceal.

Art. 4

(1) Unitățile de învățământ care funcționează în așezămintele de detenție au dublă subordonare, față de Ministerul Educației Naționale și față de Ministerul Justiției – Administrația Națională a Penitenciarelor.

(2) Subordonarea către Ministerul Educației Naționale se referă la:

- a) organizarea și dezvoltarea rețelei școlare;
- b) nivelurile și formele de învățământ;
- c) filierele, profilurile și specializările/calificările profesionale;
- d) conținutul învățământului;
- e) normarea catedrelor, ocuparea și încadrarea cu personal didactic;
- f) mobilitatea cadrelor didactice;
- g) finalizarea studiilor prin examene;
- h) certificarea studiilor.

(3) Subordonarea față de Ministerul Justiției – Administrația Națională a Penitenciarelor se referă la:

- a) includerea programului zilnic al derulării activităților de instruire școlară și profesionalizare, în programul zilnic al unității de deținere;
- b) coordonarea normării activității personalului didactic cu activități educative specifice unităților de deținere, în calitate de personal civil care contribuie la reeducarea și integrarea persoanelor arestate sau condamnate la pedepse privative de libertate;
- c) avizarea încadrării personalului didactic prin unitățile subordonate, înaintea numirii acestuia pe posturi, conform calendarului și metodologiei stabilite prin ordin de ministru;
- d) posibilitatea retragerii avizului și a întreruperii activității cadrelor didactice care încalcă regulamentul de ordine interioară al unităților de detenție, prin restrângere de activitate și mutare la o altă unitate școlară, conform metodologiei privind mobilitatea personalului didactic.

Art. 5

În unitățile de învățământ care funcționează la nivelul penitenciarelor, sunt organizate următoarele forme de învățământ:

- învățământ cu frecvență;
- învățământ cu frecvență redusă;

Art. 6

Persoanele aflate în detenție pot fi școlarizate și în cadrul programului "A doua șansă", organizat conform metodologiei aprobate de către Ministerul Educației Naționale.

Art. 7

În unitățile de învățământ care funcționează în așezămintele de detenție și în unitățile de învățământ în care funcționează clasele afiliate, structura anului școlar este aceeași cu cea din învățământul de masă.

Art. 8

(1) Numărul de elevi în clasă este de 8 – 12.

(2) În situații excepționale, determinate de numărul redus de înscriși, clasele din așezămintele de detenție sau clasele afiliate pot fi constituite și din 4 – 6 elevi, în vederea asigurării accesului egal la educație.

(3) Stabilirea clasei, respectiv a anului de studiu, în care își pot continua instruirea școlară persoanele private de libertate, indiferent de forma sau nivelul de educație specific unităților de învățământ care funcționează în așezămintele de detenție sau unităților de învățământ în care funcționează clasele afiliate, nu este condiționată de vârsta persoanelor condamnate.

Art. 9

În situația în care o persoană privată de libertate solicită continuarea studiilor în învățământul liceal sau postliceal, așezământul de detenție și inspectoratul școlar județean/al municipiului București colaborează pentru asigurarea condițiilor de instruire școlară, cu respectarea legislației în vigoare și în funcție de posibilitățile locului de deținere.

Art. 10

(1) Persoanele aflate în sistemul penitenciar, care încep executarea măsurii educative sau a sancțiunii privative de libertate după data maximă admisă pentru înscrierea la cursuri școlare, respectiv începutul anului școlar, pot fi incluse în colectivul școlar la nivelul de clasă corespunzător, până cel mai târziu la finalul semestrului I.

(2) Persoanele aflate în sistemul penitenciar care încep executarea măsurii educative sau a sancțiunii privative de libertate în semestrul al II - lea al anului școlar vor beneficia de activități de educație remedială, activități de reactualizare și recuperare a cunoștințelor, în vederea reînscrierii, la cursuri, în anul școlar următor.

Art. 11

Domeniile de profesionalizare și calificările profesionale sunt selecționate din „Nomenclatorul calificărilor profesionale pentru care se asigură pregătirea prin învățământul preuniversitar precum și durata de școlarizare”, aprobat prin hotărâre de guvern.

Art. 12

Stabilirea planului de școlarizare se propune anual de către unitatea școlară din cadrul așezământului de detenție sau din unitățile de învățământ în care funcționează clasele afiliate și se aprobă de către inspectoratul școlar județean/al municipiului București, având în vedere prevederile *Metodologiei de fundamentare a cifrei de școlarizare* și, în mod particular, recomandările consemnate în *Planul individualizat de evaluare și intervenție educativă și terapeutică*, după caz, în *Planul de intervenție recuperativă*.

V. 2. Procesul instructiv – educativ

Art. 13

(1) În unitățile de învățământ organizate în așezămintele de detenție și în unitățile de învățământ în care funcționează clasele afiliate se utilizează curriculumul național.

(2) Metodologia organizării examenelor de absolvire/certificare a calificării profesionale este cea aplicată unităților școlare din învățământul de masă.

Art. 14

(1) Actele de studii nu specifică așezământul de detenție unde s-au derulat studiile, ci numai unitatea de învățământ organizatoare.

(2) Actele de studii sunt imprimare-tip, cu regim special, puse la dispoziția unității de învățământ de către inspectoratul școlar județean/al municipiului București, în baza întocmirii unei comenzi.

Art. 15

Documentele școlare utilizate în unitățile de învățământ care funcționează în cadrul așezămintelor de detenție și în unitățile de învățământ în care funcționează clasele afiliate sunt identice cu cele utilizate în școlile din învățământul de masă.

V. 3. Personalul din unitățile de învățământ

Art. 16

Structura personalului din unitățile de învățământ care funcționează în așezămintele de detenție și în unitățile de învățământ în care funcționează clasele afiliate este similară cu cea a școlilor din învățământul de masă.

Art. 17

Personalul didactic care își desfășoară activitatea în unitățile de învățământ care funcționează în așezămintele de detenție și în unitățile de învățământ în care funcționează clasele afiliate, are drepturile și obligațiile prevăzute de Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare și legislația subsecventă, exercitându-și atribuțiile ce-i revin, în conformitate cu prevederile fișei postului.

Art. 18

Numărul posturilor/catedrelor didactice din fiecare unitate de învățământ care funcționează în așezămintele de detenție și în clasele afiliate, se stabilește potrivit Planului - Cadru aprobat prin ordinul ministrului educației naționale, cu respectarea normei de predare în învățământul special și în conformitate cu prevederile Legii educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 19

(1) Pentru ocuparea posturilor didactice de la nivelul unităților de învățământ care funcționează în așezămintele de detenție și în unitățile de învățământ în care funcționează clasele afiliate, personalul didactic trebuie să îndeplinească condițiile pentru ocuparea funcțiilor didactice prevăzute de Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, condițiile specifice pentru ocuparea posturilor didactice din învățământul special și special integrat și avizul așezământului de detenție.

Art. 20

Selecția, încadrarea și numirea personalului didactic din unitățile de învățământ care funcționează în așezămintele de detenție sau în unitățile de învățământ în care funcționează clasele afiliate, se fac în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

V.4. Obligațiile părților

Art. 21

Ministerul Educației Naționale are următoarele obligații:

(1) Prin inspectoratele școlare:

- a. prezintă așezământului de detenție ofertele de școlarizare posibile, cu respectarea legislației în vigoare și colaborează pentru asigurarea accesului persoanelor private de libertate care solicită continuarea studiilor, la activitățile de instruire școlară;
- b. desemnează câte o unitate școlară, pentru fiecare nivel de învățământ, care să aibă în atribuții înscrierea în programul de instruire școlară a persoanelor private de libertate;
- c. contribuie la organizarea procesului de învățământ din așezămintele de detenție prin:
 - organizarea și dezvoltarea rețelei școlare, în colaborare cu autoritățile locale;
 - urmărirea respectării prevederilor Legii educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, în ceea ce privește: formele și nivelurile de învățământ, filierele, profilurile, specializările/calificările profesionale, conținutul învățământului, finalizarea studiilor și certificarea acestora
 - formarea continuă a cadrelor didactice;
 - coordonarea încadrării unităților de învățământ care funcționează în așezămintele de detenție sau în clasele afiliate, cu personal didactic necesar, în conformitate cu prevederile Legii educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare;
- d. asigură introducerea sistemului de asigurare a calității învățământului în toate unitățile de învățământ din așezămintele de detenție sau din unitățile de învățământ în care funcționează clasele afiliate;
- e. include toate unitățile de învățământ în planul de inspecție al inspectoratelor școlare;
- f. sprijină elaborarea schemelor orare pentru organizarea și desfășurarea procesului de învățământ în unitățile școlare din penitenciare, prin facilitarea comunicării cu celelalte unități de învățământ în care personalul didactic este încadrat.

(2) Prin unitățile de învățământ din așezămintele de detenție și prin unitățile de învățământ în care funcționează clasele afiliate:

- a. asigură desfășurarea procesului instructiv-educativ în unitățile penitenciare, în mod similar învățământului de masă;
- b. evaluează achizițiile anterioare de învățare și experiență, în vederea întocmirii unui bilanț real de pregătire a fiecărui elev, în baza căruia este organizat procesul de învățământ
- c. organizează cursuri de educație remedială pentru elevii cu ritmuri lente de învățare;
- d. desfășoară activități extracurriculare, de educație non-formală, în completarea procesului instructiv-educativ, în cazul minorilor și a tinerilor sancționați cu măsuri educative privative de libertate;
- e. asigură manualele școlare și materialele didactice pentru învățământul obligatoriu, respectând prevederile din învățământul de masă;
- f. solicită și transmite foile matricole către alte unități școlare, conform prevederilor legale;
- g. la solicitarea unității de detenție, asigură înlocuirea cadrelor didactice care au încălcat regulamentul de ordine interioară.

Art. 22 Administrația Națională a Penitenciarelor, prin așezămintele de detenție, are următoarele obligații:

- a. asigură spațiile necesare derulării activităților de instruire școlară și profesionalizare;

- b. dotează, în mod corespunzător, sălile de clasă destinate desfășurării procesului instructiv-educativ și desfășurării activităților de instruire școlară și formare profesională;
- c. include programul activităților de instruire școlară și profesionalizare, în programul zilnic al unității de deținere;
- d. asigură întreținerea spațiilor,
- e. asigură necesarul de rechizite școlare, echipamente și materii prime necesare pentru instruirea practică a persoanelor private de libertate, în atelierele profesionale, în colaborare cu unitatea de învățământ subordonată;
- f. asigură prezența persoanelor private de libertate la cursuri;
- g. supraveghează persoanele private de libertate participante la cursuri, în timpul derulării programului școlar;
- h. asigură condițiile necesare pentru organizarea și desfășurarea activităților extracurriculare, de educație non-formală, cu implicarea minorilor și a tinerilor sancționați cu măsuri educative privative de libertate;
- i. asigură instruirea cadrelor didactice, în calitate de personal civil care contribuie la reeducarea persoanelor aflate în custodia sistemului penitenciar, repartizate să desfășoare activități cu persoanele aflate în detenție, cu privire la specificul grupului de lucru și a regulilor ce trebuie respectate conform prevederilor aflate în vigoare;
- j. informează unitatea de învățământ cu privire la încălcarea regulamentului de ordine interioară al locului de deținere de către cadrele didactice și solicită înlocuirea acestora;
- k. acordă avizul consultativ în vederea selecționării personalului didactic.

VI. FORMAREA PROFESIONALĂ A PERSONALULUI DIDACTIC

Art. 23

Ministerul Educației Naționale, prin inspectoratele școlare, informează Administrația Națională a Penitenciarelor și unitățile subordonate referitor la organizarea cursurilor de perfecționare a personalului didactic din unitățile de învățământ care funcționează la nivelul penitenciarelor, focalizate asupra specificității nevoilor de educație și învățare ale elevilor aflați în custodia Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Art. 24

În cadrul cursurilor de perfecționare, organizate de către Administrația Națională a Penitenciarelor cu personalul din subordine care își desfășoară activitatea în sectorul educație, pot fi cooptați în calitate de formatori, persoane din rândul cadrelor didactice și specialiști în educație de la nivelul Ministerului Educației Naționale.

Art. 25

Ministerul Educației Naționale include în programele de formare a personalului didactic sau în modulele de perfecționare a specialiștilor în educație, informații legate de organizarea și derularea procesului instructiv-educativ cu persoanele private de libertate, informații legate de profilul psihocomportamental al acestora, precum și activități orientate spre susținerea motivației profesionale și creșterea gradului de satisfacție al muncii depuse de cadrele didactice, în contextul sistemului de justiție.

Art. 26

Ministerul Educației Naționale - prin unitățile subordonate - și Ministerul Justiției - prin Administrația Națională a Penitenciarelor și așezămintele de detenție - se informează, reciproc, cu privire la eventualele modificări ale cadrului normativ care reglementează

activitatea de instruire școlară și profesională, precum și la organizarea de conferințe, simpozioane și alte manifestări științifice, care vizează domeniul educațional.

VII. ALTE ACTIVITĂȚI

Art. 27

Unitățile de detenție organizează, în colaborare cu instituțiile de învățământ partenere, campanii de prevenire a delincvenței juvenile, a violenței și a consumului de droguri în școli, precum și alte campanii și proiecte, care vizează educarea comunității.

Art. 28

Unitățile de detenție organizează, în parteneriat cu instituțiile de învățământ din comunitate, activități sportive/cultural – artistice și competiții/concursuri tematice destinate atât persoanelor private de libertate incluse în programul de instruire școlară, cât și elevilor din comunitate.

Art. 29

Unitățile de detenție dezvoltă proiecte și activități de promovare a importanței instruirii școlare în rândul persoanelor private de libertate, precum și activități de sensibilizare a opiniei publice cu privire la reinsertia socială a celor care au executat sancțiuni penale.

Art. 30

Minorii și tinerii din centrele educative sau centrele de detenție au posibilitatea de a participa la tabere școlare alături de copii și tineri din comunitate sau pot fi angrenați în proiecte organizate în afara locurilor de detenție.

VIII. RESPONSABILITĂȚI COMUNE

Art. 31

Părțile semnatare ale Protocolului au următoarele responsabilități comune:

- (1) colaborează cu Ministerul Muncii și Justiției Sociale pentru identificarea posibilităților de organizare a cursurilor de instruire și calificare profesională;
- (2) realizează demersuri comune, pe lângă autoritățile statului, în vederea utilizării codului numeric personal în evidențele școlarizării cetățenilor României, astfel încât să se faciliteze accesul la informații necesare organizării instruirii școlare a persoanelor aflate temporar în custodia unităților subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor;
- (3) stabilesc condițiile pentru implementarea, în fiecare tip de unitate de învățământ din așezămintele de detenție sau din unitățile de învățământ în care funcționează clasele afiliate, a unor măsuri care privesc îmbunătățirea instruirii școlare a elevilor aflați în custodia unităților subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor;
- (4) includ în statisticile proprii informații referitoare la instruirea școlară a persoanelor aflate în stare privativă de libertate;
- (5) colaborează pentru adaptarea procesului instructiv-educativ la specificul mediului privativ de libertate și în vederea dezvoltării competențelor necesare personalului didactic care asigură instruirea școlară a persoanelor aflate în custodia unităților subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor.

IX . DISPOZIȚII FINALE

Art. 32

(1) Protocolul intră în vigoare la data semnării sale și este valabil pe o perioadă de 5 (cinci) ani. Oricare dintre părțile semnatare poate notifica celeilalte denunțarea protocolului, cu cel puțin 30 de zile înaintate.

(2) Prezentul Protocol poate fi completat cu acte adiționale, cu referire la proiecte convenite de comun acord.

(3) Părțile sunt de acord să își susțină reciproc interesele pentru accesarea finanțării din surse comunitare sau alte surse, pentru proiectele de interes comun.

(4) Cooperarea poate fi extinsă prin includerea și a altor instituții, cu aprobarea semnatarilor prezentului Protocol.

(5) Prezentul protocol se va transmite tuturor unităților subordonate celor două părți.

(6) Încheiat în 3 (trei) exemplare, câte unul pentru fiecare minister și unul pentru Administrația Națională a Penitenciarelor, în București, la data de 20.11.2017.

Ministrul Educației Naționale
Liviu Marian POP

Secretar de Stat
Ariana Oana BUCUR

Secretar General
Dănuț GHICAN

Direcția Generală Juridic
Director general
Crina Mădălina CIOBANU

Direcția Generală Învățământ Secundar
Superior și Educație Permanentă
Director general
Corina MARIN

Direcția Generală Educație Timpurie
Învățământ Primar și Gimnazial
Director general
Mihaela Tania IRIMIA

Aviz de legalitate,
SIEFAN ADINA

Ministrul Justiției
Tudorel TOADER

Administrația Națională a Penitenciarelor
Director general
Comisar șef de penitenciare Marian DOBRICĂ

Avizat,
Direcția Contencios
Director
Dănuț MÎNZALĂ

Avizat,
Direcția Contencios și Elaborare Acte Normative
Director
Comisar șef de penitenciare
Cătălin NIȚĂ